

ODPORÚČANIE SPOLOČNÉHO VÝBORU REGIONÁLNEHO DOHOVORU O PANEURO-STREDOMORSKÝCH PREFERENČNÝCH PRAVIDLÁCH PÔVODU č. 1/2023**zo 7. decembra 2023****o používaní sprievodných osvedčení vydaných elektronicky [2024/243]**

SPOLOČNÝ VÝBOR,

so zreteľom na Regionálny dohovor o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu, a najmä na jeho článok 4 ods. 1 a článok 4 ods. 2 písm. b),

keďže:

- (1) Začiatkom roka 2020 Komisia informovala zmluvné strany Regionálneho dohovoru o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu ⁽¹⁾ (ďalej len „dohovor“) (ďalej len „zmluvné strany“) o tom, že väčšina partnerov voľného obchodu nie je schopná poskytnúť sprievodné osvedčenia na účely preferenčného pôvodu v náležitej forme (a to ručne podpísané, s odtlačkom mokrej pečiatky alebo v správnom papierovom formáte), keďže vo viacerých zmluvných stranách boli v dôsledku pandémie COVID-19 pozastavené kontakty medzi colnými správami a hospodárskymi subjektmi.
- (2) Prevažná väčšina zmluvných strán považovala za vhodné prijať výnimočné opatrenia na zabezpečenie úplného vykonávania preferenčných obchodných dojednaní, na ktoré sa dohovor vzťahuje (ďalej len „dojednania“). Uvedené výnimočné opatrenia uplatňovali na recipročnom základe partneri voľného obchodu, ktorí prejavili záujem, pričom využili príslušné ustanovenia uvedené v pravidlách pôvodu dojednaní.
- (3) Počas pandémie COVID-19 niektoré zmluvné strany vyvinuli alebo prispôbobi existujúce elektronické systémy používané na vydávanie osvedčení elektronicky, aby sa dosiahla rovnováha medzi potrebnou flexibilitou a súladom s požiadavkami na formát sprievodných osvedčení opísanými v dodatku I k dohovoru, a to najmä v článku 16 ods. 2, a v prílohe IIIa a prílohe IIIb k uvedenému dodatku.
- (4) Colné orgány zmluvných strán boli vyzvané, aby na účely preferenčného pôvodu akceptovali sprievodné osvedčenia vydané elektronicky s digitálnym podpisom, pečiatkou alebo pečatou príslušných orgánov alebo ich kópiu v papierovej alebo elektronickej podobe (naskenovanú alebo dostupnú online).
- (5) Takýto postup bol založený na využití flexibility stanovenej v článku 24 dodatku I k dohovoru týkajúcom sa predkladania dôkazov o pôvode, ktoré sa colným orgánom dovážajúcej zmluvnej strany majú predkladať v súlade s postupmi, ktoré sa uplatňujú v danej krajine.
- (6) Jedna zmluvná strana požiadala o zachovanie osvedčených postupov zavedených v rámci výnimočných opatrení prijatých počas pandémie ochorenia COVID-19, aby hospodárske subjekty mohli využívať výhody digitalizácie sprievodných osvedčení.
- (7) Spoločný výbor bol o uvedenej žiadosti informovaný na zasadnutí, ktoré sa konalo 16. júna 2022.
- (8) Zmluvné strany uznávajú, že skúsenosť s preferenčným obchodom na základe výnimočných opatrení prijatých v dôsledku pandémie COVID-19 bola pozitívna.
- (9) Zmluvné strany potvrdzujú svoj záväzok pokračovať v osvedčených postupoch zavedených v rámci takýchto výnimočných opatrení počas pandémie ochorenia COVID-19, uznávajú význam zavedenia elektronických prostriedkov a spolupracujú na spoločnom systéme založenom na elektronických dôkazoch o pôvode a elektronickej administratívnej spolupráci v rámci paneuro-stredomorského regiónu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 54, 26.2.2013, s. 4.

- (10) Systémy určené na elektronické vydávanie sprievodných osvedčení by mali colným orgánom zmluvných strán ponúkať možnosť okamžite skontrolovať ich pravosť.
- (11) Zmluvné strany sa domnievajú, že prechod na systém, v rámci ktorého sa sprievodné osvedčenia budú vydávať elektronicky a ktorý zabezpečí elektronickú administratívnu spoluprácu na základe dohovoru, predstavuje prvý krok smerom k úplnej digitalizácii dôkazov o pôvode v celej zóne, na ktorú sa dohovor vzťahuje, a to najmä vzhľadom na nadchádzajúce prijatie zmien dohovoru (ďalej len „revidovaný dohovor“).
- (12) Od 1. septembra 2021 nadobudla účinnosť sieť dvojstranných protokolov o pravidlách pôvodu medzi zmluvnými stranami, v dôsledku čoho sa prechodné pravidlá stali uplatniteľnými. Prechodné pravidlá umožňujú používať sprievodné osvedčenia vydané elektronicky. Až do prijatia revidovaného dohovoru všetkými zmluvnými stranami sú prechodné pravidlá uplatniteľné súbežne s dohovorom.
- (13) S cieľom zabezpečiť súlad medzi oboma súbormi pravidiel pôvodu, ktoré sú uplatniteľné súbežne, a až do prijatia revidovaného dohovoru, ktorý nahradí oba súbory pravidiel pôvodu, je vhodné odporučiť akceptovanie sprievodných osvedčení vydaných elektronicky na základe dohovoru,

TÝMTO ODPORÚČA, ABY:

1. Zmluvné strany akceptovali sprievodné osvedčenia vydané elektronicky, keď sa predkladajú pri dovoze za predpokladu, že:
 - a) formulár sprievodného osvedčenia vydaného elektronicky je podobný formuláru podľa vzoru opísaného v prílohe IIIa a IIIb dodatku I k dohovoru;
 - b) colné orgány vyvážajúcej zmluvnej strany poskytujú zabezpečený online internetový systém na overovanie pravosti sprievodných osvedčení vydaných elektronicky, v prípade ktorých nie sú splnené pokyny na tlač opísané v prílohe IIIa a IIIb (napríklad chýba vytlačený zelený gilošovaný vzor na pozadí, odtlačok mokrej pečiatky, vlastnoručný podpis);
 - c) sprievodné osvedčenia vydané elektronicky majú jedinečné sériové číslo, a ak sú k dispozícii, bezpečnostné prvky, na základe ktorých ich možno identifikovať, a
 - d) dátum, od ktorého zmluvná strana začne vydávať elektronické sprievodné osvedčenia, sa uvedie v oznámeniach uverejňovaných v *Úradnom vestníku Európskej únie* (séria C) a v súlade s vlastnými postupmi zmluvných strán.
2. Zmluvná strana sa môže rozhodnúť, že pozastaví akceptovanie sprievodných osvedčení vydaných elektronicky, ak nie sú splnené uvedené podmienky, a v takom prípade o tom vopred informuje ostatné zmluvné strany prostredníctvom sekretariátu spoločného výboru. V prípade pozastavenia sa v oznámeniach uvedených v bode 1 písm. d) uvedie dátum začiatku pozastavenia.

V Bruseli 7. decembra 2023

Za spoločný výbor
predseda
Marko LÄTTI